הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

ליום 30 ביוני 2011

<u>תוכן העניינים</u>

	דף
תאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	3-5
תאור הסביבה העסקית	5-12
מצב כספי קרנות פנסיה	12-15
תוצאות הפעולות	15-18
תחזית זרמי כספים	18
השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה	19-21

דוח הדירקטוריון לששת החודשים שהסתיימו ב-30 ביוני, 2011 מבטא את השינויים העיקריים במצב העסקי של הפניקס פנסיה וגמל בע"מ ("החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2010, אשר פורסם ביום 17 במרס, 2011.

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

1. תאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת

החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית וכן קופות גמל כפי שמפורט להלן.

החל מיום 1 בינואר, 2010 הועברו לחברה קופות הגמל שנוהלו בנאמנות על ידי הפניקס גמל בע"מ (להלן: "הפניקס גמל"), כך שהחברה מנהלת בנאמנות מלבד קרנות פנסיה גם את קופות הגמל שהועברו.

קרנות הפנסיה

הפניקס פנסיה מקיפה (להלן: "קרן מקיפה")
פועלת כקרן תשואה, דהיינו, קרן בה זכויותיו של המבוטח נקבעות על פי הצבירה האישית שלו בהתאם לשנת לידה, גיל , מין, התשואות על נכסי הקרן, ומנגנון עדכון זכויות לפי תוצאות הדוח האקטוארי. המבוטח מבוטח בביטוח מקיף לנכות שאירים וזקנה בהתאם לתקנון קרן מקיפה. התוכנית זכאית לאג"ח מועדות מסוג ערד בהתאם לכללי ההשקעה החלים על קופות גמל.

הפניקס פנסיה כללית (להלן: "קרן כללית") פועלת כקרן תשואה במסלול יסוד. קרן זו מיועדת בעיקר לצבירת חיסכון לגיל פרישה מרמות שכר העולות על "תקרות ההפקדה החודשית" המותרת בקרן פנסיה מקיפה, כהגדרתה בתקנות מס הכנסה, או הפקדות חד פעמיות.
הקרן הכללית מקנה זכויות לזיקנה בלבד. על פי תקנון קרן כללית המבוטח זכאי לפנסיית זקנה מגיל הפרישה לכל החיים. תוכנית זו אינה זכאית לאג"ח מיועדות מסוג ערד וכללי ההשקעה החלים עליה הם הכללים החלים על קופות הגמל.

קופות הגמל

הפניקס השתלמות: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום דמי השתלמות לעובדים, לעצמאים, לחברי קיבוץ, לחברי מושב שיתופי או למוטבים לפי התקנון. לקופה כיום שלושה מסלולים: מסלול כללי, מסלול ללא מניות ומסלול מניתי. העמית רשאי לבחור במסלולי ההשקעה בהם יושקעו כספיו. במהלך שנת 2009 נפתח מסלול שיטת הפניקס בקופה וכרגע אינו מופעל

הפניקס מרכזית: הוקמה בדצמבר 2003. קופת גמל מרכזית לפיצויים, שעמיתיה הם מעסיקים בלבד, ומיועדת לתשלום פיצויים לעובדים שכירים, בהתאם לחוק פיצויי פיטורים תשכ"ג-1963. לקופה זו אין מסלולי השקעה והכספים מושקעים לפי שיקול דעת החברה וועדת ההשקעות. הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה) מוזגה עם הקופה ביום 1 ביולי, 2010.

הפניקס תגמולים ופיצויים: החלה פעילותה במאי 2004. קופת גמל מסלולית, המיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובדים שכירים ולעצמאיים. לקופה שלושה מסלולים: מסלול כללי, מסלול ללא מניות ומסלול מניתי. במהלך שנת 2009 נפתח מסלול שיטת הפניקס בקופה אשר טרם הוחל בהפעלתו. הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה) מוזגה עם המסלול הכללי של הקופה ביום 1 ביולי, 2010.

הפניקס מרכזית לפיצויים (סגורה): הינה קופת גמל סגורה בפני עמיתים חדשים מיום 1 בינואר, 2006. הקופה הינה קופת גמל שעמיתיה הם מעסיקים בלבד, ומיועדת לתשלום פיצויים לעובדים. הפניקס ביטוח ערבה לעמיתי הפניקס מרכזית לפיצויים כך שסכומים שיוחזרו להם לא יפחתו בשום מקרה מהסכומים שהופקדו על-ידם בקופות. הקופה מוזגה עם הפניקס תגמולים ופיצויים מסלול כללי ביום 1 ביולי, 2010.

הפניקס תגמולים ופיצויים (סגורה): הינה קופת גמל סגורה בפני עמיתים חדשים מיום 1 בינואר, 2006. הקופה מיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובד. הפניקס ביטוח ערבה

לעמיתי הפניקס תגמולים ופיצויים כך שסכומים שיוחזרו להם לא יפחתו בשום מקרה מהסכומים שהופקדו על-ידם בקופות. הקופה מוזגה עם הפניקס מרכזית ביום 1 ביולי, 2010.

עמית תגמולים ופיצויים (להלן: עמית גמל"): הוקמה בשנת 1952 כקופה תאגידית והחל מיום 1 בינואר,2009 מנוהלת הקופה על-ידי החברה. הקופה מיועדת לתשלום תגמולים ולתשלום פיצויים אישיים לעובדים שכירים ועצמאיים. ישנה הבחנה בין עמיתים שהצטרפו לפני 31 בדצמבר, 2007 ועמיתים שהצטרפו לאחר מכן לעניין דמי ניהול.

1. להלן מספר חשבונות העמיתים של קופות הגמל המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 30 ביוני, 2011:

	עמיתים		
	שכירים	עצמאים / מעסיקים	סך הכל
הפניקס פיצויים ותגמולים - מסלול כללי	6,526	2,916	9,442
הפניקס פיצויים ותגמולים - מסלול מנייתי	278	381	659
הפניקס פיצויים ותגמולים - מסלול ללא מניות	376	227	603
הפניקס השתלמות - מסלול כללי	12,864	4,275	17,139
הפניקס השתלמות - מסלול מנייתי	1,171	571	1,742
הפניקס השתלמות - מסלול ללא מניות	1,019	343	1,362
עמית קופה לתגמולים ופיצויים	464	82	546
הפניקס מרכזית	-	492	492
	22,698	9,287	31,985

2. להלן פירוט היקף הנכסים נטו של קופות הגמל המנוהלים על ידי החברה המנהלת נכון ליום 30 ביוני, 2011:

	היקף נכסים (אלפי ש"ח)
הפניקס פיצויים ותגמולים - מסלול כללי	273,703
הפניקס פיצויים ותגמולים - מסלול מנייתי	16,022
הפניקס פיצויים ותגמולים - מסלול ללא מניות	27,347
הפניקס השתלמות - מסלול כללי	462,506
הפניקס השתלמות - מסלול מנייתי	50,580
הפניקס השתלמות - מסלול ללא מניות	39,578
עמית קופה לתגמולים ופיצויים	50,098
הפניקס מרכזית	59,806
	979,640

תחומי פעילות עיקריים והשינויים שחלו בהם בתקופת הדוח הכספי

תחום הפעילות של החברה הינו ביטוח פנסיוני, באמצעות קרנות הפנסיה שבניהולה, בהתאם לכך, לקרן עמיתים שכירים ועצמאיים מכל המגזרים במשק. כמו כן, מנהלת החברה קופות גמל.

תפעול

החל מ- 1.1.2011 בטל הסכם התפעול בין החברה לבין עמית קופה לפנסיה ותגמולים בע"מ (להלן: "עמית") שהיה בתוקף משנת 1993 (להלן: "**הסכם הניהול**"). החברה נותנת מיום 1.1.2011 שירותי תפעול להפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ.

הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)					
ממזומנים ושווי מזומנים	747	508	284	153	2,561
מהשקעות:					
ניירות ערך שאינם סחירים	60,955	29,569	31,284	18,490	79,041
ניירות ערך סחירים	(67,961)	(11,538)	(68,385)	(71,898)	189,952
פקדונות והלוואות	(2,469)	6,117	(4,721)	6,214	17,697
	(9,475)	24,148	(41,822)	(47,194)	286,690
הכנסות אחרות, נטו	274	1,373	(152)	1,048	2,213
סך כל ההכנסות	(8,454)	26,029	(41,690)	(45,993)	291,464
הוצאות					
דמי ניהול	32,614	24,627	17,067	13,236	53,757
עמלות ניהול השקעות	1,600	1,879	867	1,700	2,914
מיסים	-	-	-	-	-
סך כל ההוצאות	34,214	26,506	17,934	14,936	56,671
עודף הכנסות, נטו	(42,668)	(477)	(59,624)	(60,929)	234,793

הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן הכללית

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)					
ממזומנים ושווי מזומנים	(1)	28	(15)	21	80
מהשקעות:					
מניירות ערך שאינם סחירים	31	35	23	(4)	(18)
מניירות ערך סחירים	(518)	524	(457)	(496)	3,465
	(491)	559	(438)	(500)	3,447
הפסדים אחרים	40	10	(4)	6	(14)
סך כל ההכנסות	(452)	597	(457)	(473)	3,513
הוצאות					
דמי ניהול	420	304	221	164	665
עמלות ניהול השקעות	23	24	12	23	42
	443	328	233	187	707
עודף הכנסות, נטו - מועבר לדוח התנועה בקרן הפנסיה	(895)	269	(690)	(660)	2,806

התפתחות או שינויים מהותיים בהסכמי ביטוח משנה

קרן הפנסיה המקיפה החדשה פועלת על בסיס עקרון ההדדיות והאיזון האקטוארי. במקרה של אירועים יוצאי דופן עלולים המבוטחים להיפגע. ביטוח המשנה נועד להגן על הקרן והמבוטחים בקרות אירועים יוצאי דופן. בקרנות פנסיה מקיפות קטנות ביטוח המשנה מקטין חשיפה לסיכונים כאמור. לתנאי ההתקשרויות עם מבטחי משנה יש השפעה על רווחיות החברות המנהלות.

החברה החליטה לרכוש מכספה ביטוח משנה לפניקס פנסיה מקיפה בגין אירועי קטסטרופה במסגרת מדיניות ניהול סיכונים של החברה, ומשלמת בתמורה בגין חלקה היחסי בכיסוי הנרכש על-ידי הפניקס ביטוח. ההתקשרות הישירה עם מבטחי המשנה נעשית על-ידי הפניקס ביטוח, וביטוח המשנה חל במשותף על ענפי ביטוח חיים וקרן הפנסיה.

ביטוח המשנה של החברה נרכש באמצעות הפניקס ביטוח לתקופה קצובה, וניתן לביטול בהודעה מראש לגבי ביטוחים עתידיים בלבד. החברה אינה מקבלת עמלה מכוח הסכם ביטוח המשנה.

מלבד הגדלת השייר החל מינואר 2010, לא היו שינויים מהותיים נוספים בהסכם ביטוח המשנה בתקופת הדוח ועד מועד הגשתו.

אירועים מיוחדים בתקופת הדוח

1. שינויים בתקנון הפניקס פנסיה מקיפה.
ב- 31.5.2011 אושרו על ידי המממונה השינויים בתקנון קרן מקיפה. עיקר השינויים - אימוץ נספח בעניין נוהל בירור ויישוב תביעות, הוספת אופציית היוון על פי המתחייב מתיקון מס. 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל וכן תיקוני עריכה והבהרה.

2. שינויים בתקנון הפניקס פנסיה כללית
החברה הגישה בקשה לשינויים בתקנון המתחייבים מחוזר האוצר בעניין נוהל בירור ויישוב תביעות וכן תיקוני עריכה. השינויים בבדיקה באגף שוק ההון.

3. מערכת מיכון
"מערכת מסלול" שהוטמעה בחברה בחודש אפריל 2010, בתחולה רטרואקטיבית לינואר 2010, מנהלת את הזכויות באופן שוטף בהתאם לתקנון והיתרות מחושבות באופן שוטף. באפריל 2011 הסתיים תהליך ההסבה של התהליכים התפעוליים בפנסיה כגון: הפקה, פדיון, שינויים וכד' ל"מערכת מסלול"

4. הון ודרישות הון
בחודש ינואר 2011 פורסמה טיוטה שלישית של חוזר גופים מוסדיים בדבר דרישות הון מחברות מנהלות (להלן: "טיוטת החוזר") וכן בחודש אוגוסט 2011 הועבר לועדת הכספים של הכנסת נוסח לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"א-2011 וכן הועבר לועדת הכספים של הכנסת נוסח לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון מס' 2), התשע"א-2011 (להלן יחד: "התקנות").

מטרת התקנות לחייב את החברות המנהלות לקיים כרית בטחון מספקת מפני סיכונים תפעוליים ועל מנת שזו תשמש, בעת הצורך, להזרמת הון לפעולות שוטפות ולהמשך פעילותן התקינה של החברות המנהלות. בהתאם לתקנות יורחבו דרישות ההון מחברות מנהלות, באופן שתכלולנה דרישות הון בהתאם לסכום ההוצאות של החברה ב-12 החודשים האחרונים לתאריך הדוח ובהתאם להיקף הנכסים המנוהלים על ידה, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מליוני ש"ח. נוסח התקנות קובע כללי השקעה של סכום ההון העצמי המזערי הנדרש, הכוללים, בין היתר, שיעור החזקה מינימלי של נכסים נזילים איסור החזקת נכסים בלתי מוחשיים כנגד ההון העצמי הנדרש וכן איסור שעבוד של הנכסים העומדים כנגד ההון הנדרש. כמו כן תדרש חברה מנהלת להעמיד הון נוסף בגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש או בניגוד להוראות הממונה, בין השאר תידרש החזקה של נכסים נזילים בשיעור של 50% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש וכן קיים איסור על החזקת מוניטין כנגדו.
חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.

בהתאם לתקנות נקבעה הוראת מעבר לפיה, חברה מנהלת שקיבלה רישיון לפני יום פרסום החוזר והונה העצמי ליום תחילת התקנות קטן מההון העצמי המינימלי הנדרש, כאמור, תגדיל עד ליום 31 בדצמבר, 2013 באופן מדורג, את הונה העצמי עד לסכום הנדרש על פי נוסח התקנות (לפחות 30% מההפרש יושלם עד ליום 31 בדצמבר, 2011, לפחות 60% מההפרש יושלם עד ליום 31 בדצמבר, 2012 ולפחות 80% מההפרש יושלם עד ליום 31 בדצמבר, 2013).

על פי אומדן ראשוני, נכון ליום 30 ביוני 2011, לו היו התקנות בתוקף, היתה גדלה דרישת ההון המינימלי מהחברה בסכום של כ- 9.6 מיליוני ש"ח לסך של 18.2 מליוני ש"ח ולפיכך יהיה על החברה להשלים סך של 10.3 מליוני ש"ח.

5. תביעה ייצוגית
ביום 3 במרס, 2011 הוגשה כנגד החברה האם וכנגד החברה (להלן יחדיו - הנתבעות), כתב תביעה (ק"ג 6373-03-11) ובצידו בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית עפ"י חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו- 2006, בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו (להלן יחדיו - התביעה).

התביעה עוסקת, לטענת התובעים, לכאורה, בהפרת חובתן של הנתבעות כגוף מוסדי לפעול להפקדת כספי ההסדר הפנסיוני של העובד, על ידי מעסיקו, במועדים הקבועים בחוק ובמחדלן לזקוף לטובת העובד את הכספים המגיעים לו על פי דין.
הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג מוגדרת כקבוצת עמיתי קרנות הפנסיה, קרנות ההשתלמות וקופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות ו/או על ידי מי מטעמן שמעסיקיהם איחרו בביצוע ההפקדות מעל ל- 15 יום מתום החודש בגינו זכאי העובד למשכורת ושלא נזקפה לזכותם ריבית הפיגורים ו/או שלא קיבלו את התשואה בגין ריבית הפיגורים ובגין סכומי הקרן (להלן: "הקבוצה").
לפי הערכת התובעים, יכול מספר חברי הקבוצה להגיע עד כדי עשרות אלפים.
הנזק האישי לו טוענים התובעים הינו בסך כולל של 301.56 ש"ח.
הנזק הכללי אשר נגרם לכלל הקבוצה הוערך על ידי התובעים בסך של 31,664,033 ש"ח, וזאת על פני שבע שנים.
עילות התביעה הנטענות הינן, בין היתר, הפרת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד- 1964, הפרת חוק הגנת השכר, התשי"ח 1958, הכרעה עקרונית מטעם אגף שוק ההון הביטוח והחסכון במשרד האוצר בשילוב עם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, הפרת הסכם ורשלנות.
הסעדים המבוקשים על ידי התובעים הינם, בין היתר, להצהיר ולחייב את הנתבעות לזקוף לכל אחד מחברי הקבוצה את ריבית הפיגורים בגין האיחור בהפקדות המעביד וליתן להם, בנוסף, את התשואה הקבועה בקרן/בקופה הן עבור ריבית הפיגורים והן עבור סכומי הקרן בתקופת האיחור וליתן על כך פירוט כדין לחברי הקבוצה.

להערכת הנהלת החברה, בהתבסס על חוות דעת משפטית שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("More likely then not") שטענות ההגנה של הנתבעות יתקבלו ובקשת האישור תידחה.

6. <u>שומות מס</u>

פקיד השומה הוציא לחברה שומות מס לשנים 2004 עד 2007 בהן הוספו לחברה הכנסות בגין תיאום הוצאות רכישה נדחות.
החברה השיגה על שומות אלו במהלך חודש ינואר 2009.
פקיד השומה דחה את טענות החברה, ולפיכך לאור המחלוקת ובשל אי ההסכמות הוצאה לחברה ביום 24 בדצמבר, 2009 שומות בצווים בגין השנים האמורות לעיל.
ביום 19 בינואר, 2010 הגישה החברה ערעור לבית המשפט בגין הצווים שהוצאו. ביום 14 במרס 2011 חתמו הצדדים על הסכם שומות לשנים הנ"ל.

<u>הסכמים מהותיים</u>

1. החברה מקבלת שירותי השקעות מחברת הפניקס השקעות ופיננסים בע"מ. בינואר 2008 חודש ההסכם עד ליום 31 בדצמבר, 2008 ובחודש דצמבר 2008 הוארך עד ליום 31 בדצמבר, 2009.
ביום 31 בדצמבר, 2009 הוארך ההסכם לתקופה נוספת והתשלום החודשי עומד על 50 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ, הכולל גם מתן שירותי השקעות בגין קופות הגמל וקרנות ההשתלמות שעברו.
במהלך הרבעון התנהל מו"מ לעדכון ההסכם וסוכם כי התמורה החודשית תהיה בסך 75 אלפי ש"ח בתוספת מע"מ בתחולה רטרואקטיבית מיום 1 בינואר 2011. תוספת להסכם המקורי תחתם בימים הקרובים.

2. החברה שוכרת מחברת האם משרדים בהתאם להסכם שנחתם בינואר 2006 התמורה היתה כ- 22 אלפי ש"ח בחודש. ביום 1 בינואר, 2009 נחתם הסכם חדש בין בין הצדדים בו נקבע כי התמורה תהיה כ- 46 אלפי ש"ח בחודש, בהתאם לשטח המושכר החדש. ההסכם בין הצדדים מוארך באופן אוטומטי, כל עוד לא הביע אחד הצדדים את רצונו לסיום ההסכם. החל מ 1 לינואר 2010 החברה משלמת בנוסף סך של כ-33 אלפי ₪ בגין השטח שמושכר לפעילות הגמל .

3. בהתאם להסכם שנחתם ביוני 2008 בין החברה לבין היועצת המשפטית של החברה, מקבלת החברה שרותי יעוץ משפטי תמורת תשלום חודשי בסך כ- 21 אלפי ש"ח בצירוף מע"מ. תקופת ההסכם היא ל- 18 חודשים מיום חתימתו. ביום 3 בינואר, 2010 הוארך ההסכם.

4. בהתאם להסכם שנחתם באוגוסט 2007 בין החברה לחברת קשר ליס א קאר בע"מ, מקבלת החברה שרותי ליסינג תפעולי עבור רכבי החברה תמורת מחירים שנקבעו במסגרת נספח להסכם.

5. החברה מקבלת שירותי תפעול מחברת האם הכוללים בין היתר: גביה, כספים וחשבות, מינהל ולוגיסטיקה, ניהול כ"א ושכר, מחשוב ועיבוד נתונים, תפעול ושירות ומכירות.
החל משנת 2009 החברה משלמת דמי תפעול בשיעור של כ- 0.15% (משנת 2010 - 0.20%) מהיקף הנכסים של הקרן המקיפה והקרן הכללית. בנוסף שילמה החברה בשנת 2010 דמי תפעול בשיעור של 0.05% מנכסי עמית קרן פנסיה.

6. ביום 1 ביוני, 2005 נחתם הסכם בין בנק המזרחי המאוחד בע"מ לבין הפניקס גמל בע"מ לפיו הבנק ייתן לפניקס גמל בע"מ שירותי ניהול חשבונות העמיתים בקופות הגמל בתמורה לדמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.125% לשנה משווי סך כל נכסי הקופות המנוהלות על ידי הפניקס גמל בע"מ ועד לשווי נכסים של חצי מיליארד ש"ח. מיתרת שווי הנכסים שמעל חצי מיליארד ש"ח תשלם הפניקס גמל בע"מ דמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.1% לשנה.
ביום 22 באפריל, 2009 נחתם הסכם תפעול חדש בין בנק מזרחי טפחות בע"מ לבין הפניקס גמל בע"מ לפיו הבנק ייתן לפניקס גמל בע"מ שירותי ניהול חשבונות העמיתים בקופות הגמל בתמורה לדמי ניהול חודשיים בשיעור של 0.1% לשנה משווי סך כל נכסי הקופות המנוהלות על ידי הפניקס גמל בע"מ. דמי התפעול יחושבו על פי דוח היקף הנכסים הנכון לסוף חודש החיוב וזאת לתקופה מינואר 2009.
ביום 1 בינואר, 2010 ההתקשרות הומחאה לחברה בהמשך להעברת ניהול קופות הגמל (לפרטים נוספים ראה באור 1 ב').
ביום 23 בפברואר, 2011 הוארך ההסכם עד ליום 31 בדצמבר, 2011.

8. ביום 23 במרס, 2011 חתמה החברה הסכם למתן שירותי תפעול עם הפניקס פנסיה חברה לניהול קרנות פנסיה מאוזנות בע"מ (להלן – הפניקס מאוזנות).
במסגרת ההסכם תעניק החברה לפניקס מאוזנות את שירותי התפעול הנדרשים לניהולה של קרן הפנסיה הותיקה עמית בהתאם להסדר התחיקתי.
בגין שירותי התפעול האמורים לעיל תשלם הפניקס מאוזנות דמי תפעול בשיעור של 0.1% מסך הנכסים המנוהלים של קרן הפנסיה עמית.
ההסכם בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2011 ומתחדש באופן אוטומטי לשנה נוספת אלא אם אחד הצדדים מבקש אחרת בהודעה מראש של 30 יום.

2. <u>תאור הסביבה העסקית</u>

2.1 <u>מגמות והתפתחות בענף הפנסיה והגמל והשפעתן על עסקי החברה והקרנות שבניהולה</u>

החברה פועלת במסגרת המשק הישראלי אשר מצבו הכלכלי, הפוליטי והביטחוני משליך על מכירותיה בתחומים שונים, על היקף תביעות הפנסיה ועל עלויות שונות הכרוכות בתפעול ושירות. מצב המשק, שיעור התעסוקה ושכר העובדים הינם גורמים המשפיעים על רמת המכירות של המוצרים המנוהלים ע"י החברה ובעיקר על היקף עסקי תחום החיסכון ארוך הטווח, וכן על רמת שימור התיק בתחום זה.

תחום זה מורכב באופן כללי מקופות גמל (בשמן החדש קופות גמל לא משלמות לקצבה) לסוגיהן השונים ומקרנות פנסיה, בשמן החדש (קופות גמל משלמות לקצבה).

תחום זה קיבל העדפה לאומית באמצעות הטבות מס , במטרה לקדם את החיסכון ארוך הטווח וכפתרון להבטחת הכנסה חודשית לפורשים מעבודה בגיל פרישה. תחום זה פועל על פי רגולציה רחבה שהתפתחה רבות בשנים האחרונות מתוך מטרה להסדיר את הפעילות ולמסדה בחקיקה ראשית.

החשיפה הגבירה את המודעות של האזרח לכל נושא ניהול הזכויות, התשואה, ומגדילה הן את החיסכון לטווח ארוך והן את הביקוש לשירותי ניהול נכסים.

במקביל למודעות להבדלים בין התשואות, יהיה צורך להמשיך ולפתח ולקבוע כלים אובייקטיביים לבחינת השוני בין הסיכונים, על מנת שייווצרו כלים להשוואת התשואה של כל אפיק לתשואה של נכסים אחרים בעלי אותו אפיון של סיכון. הרגולטור החל משנת 2009

מחייב את הגופים לפרסם מדד ניהול סיכונים על פי מודל אחיד שאושר על ידי אגף שוק ההון, בפרסום מרכיבי תשואה וכן קיימת טיוטא המחייבת את הגוף המוסדי להצהיר על מדיניות ההשקעה שלו ועל יעדי התשואה. פרמטרים אלו יאפשרו לחוסכים להשוות באופן אובייקטיבי את הסיכון הגלום בהשקעות הקופות השונות. כמו כן התחום נפתח לתחרות גדולה ולניידות כספים בין סוגי החיסכון לטווח ארוך כתוצאה מפרסום תקנות הניוד המאפשרות למעשה ניוד חלק של כספים בין כל מרכיבי החיסכון לטווח ארוך.

2.2 <u>שינויים בהסדרי ביטוח משנה בתחום</u>

בשנים האחרונות לא חלו שינויים מהותיים בהסדרי ביטוח משנה בתחום. ראה פירוט לעיל לעניין ביטוח משנה בכלל, ולעניין רכישת חוזה ביטוח משנה לא יחסי החל מאמצע שנת 2005 בפרט.

2.3 <u>מבנה התחרות והשינויים שחלו בתחום</u>

ענף קרנות הפנסיה מאופיין בתחרות גוברת שהחלה בעיקר עם מכירת הקרנות החדשות ההסתדרותיות בשנת 2004, ועם שיווק מסיבי של המוצר על ידי סוכני וחברות הביטוח. כאמור לעיל, מודעות הציבור לחיסכון פנסיוני גדלה ובצידה המודעות לתשואות. עם הגברת המודעות לחיסכון פנסיוני בציבור, גדלה תשומת לב לאיכות ניהול ההשקעות בקרנות הפנסיה ולתשואות המושגות, כפרמטר חשוב בבחירת קרן.

2.4 <u>פיקוח ממשלתי בענף הפנסיה והגמל</u>

ענפי החיסכון ארוך הטווח כוללים ביטוח חיים, קרנות פנסיה וקופות גמל לסוגיהן השונים. **קרן הפנסיה** היא מכשיר חיסכון המיועד לשלם לחוסך בו לאחר פרישתו קצבה חודשית למשך כל חייו, ובנוסף מקנה אפשרות לבטח את החוסך ובן זוגו מפני מוות ומפני אובדן כושר עבודה. **קופת הגמל** היא מכשיר חיסכון "טהור" שבו הכספים הנחסכים והתשואה עליהם משולמים לחוסך בהגיעו לגיל פרישה או במועד אחר (כיום מיועדת קופת הגמל, בדומה לקרן הפנסיה ובהתאם להוראות הדין משנת 2008, לשלם קצבה חודשית).
בשנים האחרונות חלו שינויים מהותיים ברגולציה ובמבנה הבעלויות בתחום החיסכון ארוך הטווח בישראל, המחייבים אף יותר מבעבר ראייה כוללת של שלושת מכשירי החיסכון ארוך הטווח האמורים:

2.4.1 בעקבות הסדר קרנות הפנסיה משנת 2003, וכחלק מתהליך ביזור הריכוזיות בתחום, יצאו קרנות הפנסיה החדשות מבעלות ההסתדרות ונמכרו לגופים פרטיים (חברות הביטוח). בעקבות רפורמת בכר משנת 2005, נמכר שיעור נכבד מהחזקות הבנקים בקופות הגמל ובקרנות הנאמנות לגופים חוץ-בנקאיים, ובהם חברות הביטוח בישראל ומשקיעים זרים. כתוצאה מכך, במבנה השוק החדש שנוצר, כל חברות הביטוח הגדולות, ובהן הפניקס אחזקות, מחזיקות בכל שלושת סוגי המכשירים – ביטוח חיים, פנסיה וגמל. רפורמת בכר הגבירה את המגמה של העצמת התחרות בין חברות הביטוח, לעניין ניהול נכסי החסכון לטווח ארוך של הציבור.

2.4.2 קרנות הפנסיה, חברות הביטוח וקופות הגמל כפופות לאותו גורם מפקח (אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר), אשר פועל ליצירת הסדרה אחידה של כללי פעילות בשוק החיסכון ארוך הטווח, ומכתיב רגולציה המעודדת חיסכון ארוך טווח בכלל וחיסכון ארוך טווח קצבתי (להבדיל מהוני) בפרט.

2.4.3 מבנה תוכניות הפנסיה כמו גם הרפורמות בשוק החיסכון ארוך הטווח (אשר יפורטו בהמשך), הגבירו וצפויים להגביר את התחרות בין המוצרים, בהיותם תחליפים.

בשנים האחרונות התרחשו שינויים מהותיים בתחום הפנסיה והחיסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה של סדרת מהלכים רגולטוריים מרחיקי לכת.

<u>רפורמת בכר</u>
בשנת 2004 פרסמה ועדת בכר את המלצותיה באשר להגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק ההון בישראל. בעקבות ההמלצות פורסמו בחודש אוגוסט 2005 שלושה חוקים:

2.4.5 חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגוד העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק הגברת התחרות")

מטרתו של החוק להגביר את התחרות בשוק ההון בישראל, בין היתר, באמצעות צמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בין הגופים הפועלים בשוק ההון, ובפרט במערכת הבנקאות, וכן הרחבת הפיקוח והבקרה על גופים אלה. במסגרת החוק הוכנסו שינויים מבניים בתחומי העיסוק והבעלות של הבנקים בישראל הן לגבי מוצרים פיננסיים הן לגבי מוצרים פנסיונים.

2.4.6 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק קופות הגמל").
חוק קופות הגמל, אשר נכנס לתוקף בחודש נובמבר 2005, מסדיר את כללי הניהול, הפיקוח והאכיפה על קופות הגמל וקובע, בין היתר, את מערכת היחסים שבין העמית והחברה המנהלת, אופן הקמת קופות הגמל, ניהולן ודרכי פעילותן של החברות המנהלות, הוראות לעניין התנאים לקבלת רישיונות של קופות גמל וחברות מנהלות וכן הוראות לעניין קבלת היתרי שליטה והיתרי החזקה בחברות מנהלות. בנוסף, החוק קובע את זכאותו של העובד לבחור בהסדר הביטוח הפנסיוני הרצוי לו. על פי סעיף 20 לחוק, רשאי העובד לבחור בהתאם לשיקול דעתו, את מהות הסדר הביטוח הפנסיוני (ביטוח מנהלים, קופת גמל או קרן פנסיה) ואת זהות ספק הביטוח הפנסיוני (חברת הביטוח, החברה המנהלת של קופת הגמל או קרן הפנסיה).

2.4.7 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה – 2005 (להלן: "חוק הייעוץ והשיווק") – אשר הביאו לשינויים מהותיים בתחום החסכון ארוך הטווח.

2.5 **חוק הייעוץ והשיווק**, אשר נכנס לתוקף בחודש פברואר 2006, מסדיר את העיסוק בייעוץ ובשיווק של מוצרים פנסיונים, לרבות קביעת הוראות לעניין חובת רישוי ותנאי הרישיון, איסורים והגבלות לעניין עיסוק בייעוץ ובשיווק פנסיוני, פיקוח על בעלי רישיון וסמכות הממונה להוציא הוראות לניהול תקין ושמירה על עסקי מבוטחים, לרבות הטלת עיצומים, קנסות אזרחיים וסנקציות פליליות.

2.6 **תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות הגמל), התשס"ח - 2008**
ביום 28 בינואר 2008 פורסם תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל שהנו בעל השלכות מהותיות על הפעילות בתחום. התיקון כולל שורה של תיקוני חקיקה לחוק קופות הגמל, לחוק הפיקוח ולפקודת מס הכנסה. מטרת התיקון להבטיח שוק משוכלל ושקוף יותר לכלל החוסכים לפרישה, באמצעות האחדת כללי המיסוי על המוצרים הפנסיונים, קבלת החלטות משמעותיות של החוסך באשר לכספי החיסכון בסמוך לגיל הפרישה, הבטחת רובד חסכון קצבתי לכל החוסכים, והגברת התחרות בשוק הפנסיוני לטובת הצרכנים.
במסגרת התיקון נקבעו בין היתר ההוראות המרכזיות הבאות:
סיווג קופות הגמל (לרבות קופות ביטוח) לשני סוגים של קופות גמל לקצבה - קופת גמל לקצבה אשר משלמת ישירות קצבה לזכאים, בהתאם לתקנון הקופה (להלן: "קופת גמל משלמת לקצבה"), וקופת גמל לקצבה אשר לא ניתן יהיה למשוך ממנה ישירות כספים שהופקדו בה, למעט כספים ממרכיב הפיצויים, כספים ממרכיב תגמולים שהופקדו עד ליום 31.12.2007 וכן משיכת כספים ממרכיב תגמולים שלא כדין, אלא באמצעות העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה (להלן: "קופת גמל לא משלמת לקצבה"). עוד נקבע כי בקופת גמל משלמת לקצבה ניתן יהיה לבצע משיכת כספים באמצעות היוון חלק מהקצבה לסכום חד פעמי, ובלבד שסכום הקצבה שיוותר בידו של עמית לאחר ביצוע היוון הקצבה העומד על סך של 3,850 ₪ לחודש (מעודכן למדד המחירים לצרכן לחודש ינואר 2008). במלים אחרות, כל עוד החיסכון לא עלה על סכום שמקנה פנסיה חודשית בגובה של 3,850 ₪, תתקבל הפנסיה באופן חודשי. אם הצבירה גבוהה מכך, יכול החוסך להחליט אם ברצונו לקבל את יתר החיסכון כסכום חד פעמי או להמשיך ולקבל פנסיה גבוהה יותר מסכום של 3,850 ₪, והכל בכפוף לדיני המס החלים עליו. יצוין, כי מי שחסך סכום הנמוך מהרובד הראשוני האמור, יקבל פנסיה חודשית נמוכה יותר בהתאם לסכום שנצבר לזכותו, וזכות ההיוון שלו היא עד 25% בלבד מהקצבה שצבר.
ההחלטה על גובה החיסכון הפנסיוני שיתקבל כקצבה חודשית (מעבר ל– 3,850 ₪) או כסכום חד פעמי תתקבל מעתה בסמוך לגיל הפרישה.
אישורי קופת גמל לקרן או לתוכנית ביטוח כקופת גמל לתגמולים או כקופת גמל אישית לפיצויים, החל משנת 2008 ואילך, לרבות הטבות המס בגינם, יינתנו אך ורק לכספים שהופקדו לקופות האמורות בשל שנות המס שלפני 2008. לגבי כספים אלו לא יחול כל שינוי בכללי המס החלים לגבי הקופות כאמור. עם זאת, כדי שהחל משנת 2008 ואילך עמית בקופת גמל לתגמולים או בקופת גמל אישית לפיצויים יוכל להמשיך ולהפקיד כספים לאותה קופת גמל שבה ניהל את כספיו עובר למועד האמור, ולא יהיה צורך בפתיחת חשבון חדש בקופת גמל אחרת או פוליסת ביטוח חדשה, יינתנו לקופות האמורות גם אישורי קופת גמל לא משלמת לקצבה. לגבי קופות גמל מרכזיות לפיצויים נקבע כי הממונה יהיה רשאי ליתן אישורים כאמור רק לגבי קרן שפעלה כדין כקופת גמל מרכזית לפיצויים בשנת המס 2007 ועל כספים שהופקדו

בקרן כאמור עד לשנת המס 2010, בכפוף לתנאים הבאים: הפקדת הכספים היא של עמית-מעביד שהיה עמית בקופת גמל כאמור בחודש דצמבר 2007; הפקדת הכספים היא בשל עובדו של עמית-מעביד כאמור, שהופקדו בשלו כספים לקופת הגמל עבור חודש דצמבר 2007.
לאור תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל, הוסדרו התשלומים המופרשים למרכיב הפיצויים בקופות גמל שאינן משלמות קצבה, במסגרת תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(הוראת שעה), התשס"ח – 2008 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(הוראת שעה),(מס' 2) התשס"ח – 2008 (להלן: "הוראות השעה"). קודם לתיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל היו קופות אלה קופות גמל אישיות לפיצויים ולא נדרש בהן תשלום למרכיב תגמולי המעביד כתנאי לתשלום כספי הפיצויים. לאור תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל ייחשבו קופות אלה כקופות גמל לקצבה. במסגרת היערכותן של הקופות, הותקנו הוראות השעה, אשר אפשרו לקופות הגמל האמורות לקבל כספי פיצויים גם ללא תשלום מקביל למרכיב התגמולים, בשנת המס החולפת. הוראות השעה מתקנות את ההוראות המנויות בתקנות קופות גמל הקובעות כתנאי לתשלום כספים למרכיב הפיצויים בקופת גמל לקצבה, תשלום למרכיב תגמולי המעביד, באותו חשבון קופת גמל לקצבה, בשיעור של 5% לפחות מהמשכורת של העמית. הוראות השעה קובעות כי התנאי האמור יחול בשנת 2008 רק על קופות גמל משלמות לקצבה.
ביטול "הקופות המרכזיות לפיצויים" בהן הפקיד המעסיק את הפיצויים להבטחת תשלום פיצויי פיטורים לעובד, כך שמעביד המעוניין להפקיד פיצויים (בנוסף לחובה שלו מכוח הסכם העבודה) יוכל לעשות זאת רק במסגרת המוצר הפנסיוני על שם העובד שלו.
לפרטים בדבר מסמך הבהרות שפרסם המפקח בעניין סוגיות בנושא תיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל וחוק לתיקון פקודת מס הכנסה שנועד להתאים את הפקודה לתיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל, ראו סעיף 3.1.1(א)5 להלן.

2.7 <u>ניוד החיסכון הפנסיוני</u>

ביום 24 במרץ 2008 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות הניוד הפנסיוני"). תקנות הניוד הפנסיוני מסדירות את המעבר בין מוצרי החיסכון הפנסיוני השונים - קופות גמל, תכניות לביטוח חיים וקרנות פנסיה. התקנות החדשות מאפשרות לצרכנים לעבור בין מוצרי החיסכון הפנסיוני או להחליף את הגוף המנהל של החיסכון בגוף מנהל אחר, בכל עת, ללא צורך בתשלום בעת העברת הכספים בין המוצרים ובהתאם להעדפתם, במטרה להגביר את התחרות, ולשפר את השירות הניתן לצרכנים. על פי הנחיות התקנות אין לנייד מתכניות קצבתיות לתכניות הוניות, וזאת בהתאם למדיניות הפיקוח לעודד אפיקים קצבתיים על פני אפיקים הוניים, כפי שבאה לידי ביטוי גם בתיקון מס' 3 לחוק קופות גמל.
הוראות תקנות הניוד הפנסיוני כוללות בין היתר הוראות לעניין המועדים הרלבנטיים להעברת הכספים והאחריות הביטוחית מהקופה המעבירה לקופה המקבלת , אופן חישוב הסכומים המועברים, אופן העברת הכספים, איחוד ופיצול חשבונות, מעמד העמיתים בקופה המעבירה (פעיל/לא פעיל) וסוגי הקופות. בתקנות הניוד הפנסיוני נקבעו סייגים ומגבלות להעברת כספים, כגון במקרה בו קיבל העמית הלוואה, מוטל עיקול או שעבוד על חשבון העמית, קיימת בחשבונו של העמית יתרת חוב, ועוד.
תדירות המעבר – ניתן להעביר את כספי החיסכון הפנסיוני בכל עת, וההעברה אינה כרוכה בתשלום. בחירת המוצר הפנסיוני או הגוף המנהל לחיסכון פנסיוני היא של הלקוח בלבד, לא נדרשת הסכמת המעביד. הגוף המנהל החדש יבדוק עמידה בתנאי ההצטרפות, והוא רשאי לערוך חיתום, ובהתאם לכך לקבוע סייגים לגבי הכיסויים הביטוחיים אשר המצטרף יהיה זכאי להם במסגרת המוצר החדש.
תקופת חרטה - התקנות קובעות תקופת חרטה של 18 ימי עסקים מיום הגשת הבקשה להעברת כספי החיסכון הפנסיוני.
פיצול/איחוד של כספי החיסכון - החוסך אינו מחויב בהעברת כל הכספים, ובאפשרותו לפצל את כספי החיסכון הפנסיוני שצבר בין מספר גופים מנהלים או מספר מוצרי חיסכון פנסיוני. הואיל והחל משנת 2008 הכספים שנצברים במוצרי החיסכון הפנסיוני השונים מיועדים לקצבה חודשית ועל כן נצברים בקופות גמל לקצבה, כספים אלה ניתנים למשיכה כהיוון קיצבה בסכום חד פעמי רק למי שצבר למעלה מהסכום המחויב כקצבה מינימאלית – 3,850 ₪ (מעודכן למדד המחירים לצרכן לחודש ינואר 2008).. ניתן לאחד כספי חיסכון פנסיוני שנחסכו במוצרים שונים או אצל גופים מנהלים שונים.

2.8 <u>הסדר פנסיה חובה</u>

ביום 19 בנובמבר 2007 נחתם הסכם קיבוצי כללי לביטוח פנסיוני במשק (להלן: "ההסכם הקיבוצי") בין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה, אשר כולל חיוב של מעסיקים להפקיד בשל עובדיהם הפקדות לקופת גמל לקצבה בשיעורים שנקבעו בהסכם הקיבוצי, וזאת החל מחודש ינואר 2008 ואילך.

ביום 30 בדצמבר 2007 התקין שר התעשיה, המסחר והתעסוקה צו הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957 (להלן: "צו ההרחבה") המרחיב את תחולתן של הוראות ההסכם הקיבוצי על כל העובדים והמעסיקים במשק, אשר חל רטרואקטיבית החל מיום 1 בינואר 2008.

להלן עיקרי ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה:

(א) תנאי הזכאות לפנסיה: כל עובד/ת החל מגיל 21 לגבר ומגיל 20 לאישה ועד לגיל פרישת חובה על פי החוק, אשר אין לו הסדר פנסיוני מיטיב, כהגדרתו בצו ההרחבה, זכאי לפנסיה. העובד יהיה זכאי בתום 6 חודשים מתחילת העבודה (להלן: "תקופת המתנה"). עובד שיתקבל לעבודה כשהוא מבוטח בביטוח פנסיוני כלשהו, יהיה זכאי לביצוע ההפרשות החל מהיום הראשון לעבודתו. ההפרשות יבוצעו לאחר 3 חודשי עבודה או בתום שנת המס – המועד המוקדם מביניהם, רטרואקטיבית ליום תחילת עבודתו אצל המעסיק ולא תחול לגביו תקופת ההמתנה האמורה. החל ממועד כניסתו לתוקף של צו ההרחבה ועד ליום 31.12.2008 תהא תקופת ההמתנה בת 9 חודשים, והחל מיום 1.1.2009 תקופת ההמתנה תהא בת 6 חודשים. על אף האמור, עובד שביום 1.1.2008 מועסק 9 חודשים ויותר, ביצוע ההפרשות בגינו יחל ביום 1.1.2008, וכל עובד שישלים 6 חודשים ויותר ביום 1.1.2009, ביצוע ההפרשות בגינו יחל ביום 1.1.2009.

(ב) שיעור ההפרשות לפנסיה: שיעור ההפרשות מהשכר להבטחת הביטוח הפנסיוני יעלה בהדרגה בתוך 5 שנים מ- 2.5% משכר העובד החל ביום 1.1.2008 ועד ל- 15% משכר העובד (מהם 5% על חשבון העובד ו– 10% על חשבון המעביד) החל ביום 1.1.2013, עד לתקרה של השכר המשולם לעובד או השכר הממוצע במשק, לפי הנמוך מביניהם. העלייה בשיעור התשלומים היא במדרגות של 2.5% החל ביום 1 בינואר של כל שנה.
ביום 4.7.2011 פורסם צו הרחבה המגדיל, החל ביום 1.1.2014, את שיעורי ההפרשותל- 17.5%.

(ג) אופן בחירת ההסדר הפנסיוני: העובד זכאי לבחור את קרן הפנסיה או את קופת הגמל לקצבה בה יבחר להיות מבוטח וזאת בתוך 60 יום ממועד תחילת עבודתו אצל המעסיק. על העובד להודיע למעסיקו בכתב באיזו קרן פנסיה או קופת גמל לקצבה בחר לצורך ביטוחו. עובד שלא הודיע למעסיקו בכתב בפרק הזמן האמור על הקופה בה בחר להיות מבוטח, יבטח אותו מעסיקו בקרן פנסיה מקיפה חדשה. העובד יהיה זכאי לבחור או לעבור לקופת גמל לקצבה אחרת.
כאמור, ההסדר נכנס לתוקף החל ביום 1 בינואר 2008. עד כה נרשמה הצטרפות משמעותית של עובדים נוספים כמבוטחים בקרנות הפנסיה, וקיים פוטנציאל לגידול נוסף בהפרשות לנוכח העלייה המדורגת בשיעור ההפרשות על פי האמור בהסדר.
במהלך חודש פברואר 2008 פורסמו תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (הוראת שעה), התשס"ח-2008, אשר מאפשרות, החל משנת 2008 ועד לשנת 2012, למעביד המחויב לצו ההרחבה לפנסיית חובה להפריש לפיצויים בכפוף לכך שהפריש למרכיב התגמולים סכום שלא יפחת מהמינימום הנדרש בהתאם לצו ההרחבה (0.83% לשנת 2008).

<u>הסדר פנסיה חובה לעצמאים</u>
בחודש דצמבר 2009 פורסם תזכיר חוק פנסיה לעצמאים, התש"ע-2010. מטרת החוק הינה להחיל, כצעד משלים למהלך של הנהגת פנסיה חובה לשכירים, הסדר פנסיה חובה גם על ציבור העצמאים וזאת בהתחשב שהעצמאים נושאים במלוא עלות הפקדת הכספים. על פי המוצע בתזכיר, תוטל חבות על כל עצמאי להפקיד כספים לקופת גמל לקצבה, כאשר חובת ההפקדה תחול על עצמאים שהכנסתם השנתית עולה על מחצית השכר השנתי הממוצע במשק. כמו כן חובת ההפקדה לא תחול על חלק ההכנסה שמעבר לשכר השנתי הממוצע במשק. שיעור ההפקדה יעלה מדי שנה בהדרגה, החל משנת 2011 ועד שנת 2015 בדומה להעלאה המדורגת שנקבעה לגבי עובדים שכירים בצו ההרחבה. בדומה לגילאים המזעריים שנקבעו בצו ההרחבה לגבי עובד שכיר, מוצע כי חובת ההפקדה לא תחול לגבי עצמאי שטרם מלאו לו 21 שנה ולא תחול בהגיע העצמאי לגיל הפרישה המוקדמת. חובת ההפקדה גם לא תחול על עצמאי שבמועד התחולה הגיע לגיל 55 וגם לא תחול על עמית עצמאי שמקבל קצבה בסכום שלא יפחת מסכום הקצבה המזערי. כדי להבטיח יישום ואפשרות אכיפה של חובת ההפקדה מוצע להטיל קנס על מי שלא יעמוד בהוראות החוק. התחולה המוצעת ליישום חובת ההפקדה הינה החל מחודש ינואר 2011 וליישום הוראות העונשין החל מחודש ינואר 2013.

2.9 <u>המסלקה לחיסכון לטווח ארוך</u>
ביום 27.6.2010 פורסמו הוראות לעניין דרכי פעולתה וניהולה של המסלקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ.
במהלך שנת 2010 הוקמה חברת "המסלקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ". חברה זו הוקמה בבעלות משותפת של מספר בנקים וחברות ביטוח ומטרתה להקים לייסד ולנהל מסלקת מידע וכספים בתחום החיסכון ארוך הטווח עבור ציבור הלקוחות, המפיצים והיצרנים. החברה שוקדת

באמצעות מספר וועדות מקצועיות אשר הוקמו, על בניית תכניות עבודה בהיבטי תהליכים ומיחשוב אשר יעלו בקנה אחד עם תהליך החקיקה אשר טרם הושלם בנושא הקמת המסלקה.
על פי גישת אגף שוק ההון במשרד האוצר, מסלקה פנסיונית תייעל את תהליכי העבודה הקשורים בהעברת מידע וכספים, על ידי קביעת מכנה משותף טכנולוגי לכל הגופים המעורבים בשוק הפנסיוני, והסדרת תהליכי העבודה. הממשלה מקדמת את הקמתה של המסלקה במסגרת תהליך חקיקה.
השלכות פעילות המסלקה על ענף החסכון הפנסיוני אינן ודאיות בשלב זה, עקב העובדה שהתהליך הינו בשלבים מוקדמים יחסית. נראה כי יישום מלא של פעילות המסלקה צפוי להוביל להגברת השקיפות בענף ומכאן להתגברות התחרות בו וכן להקלת הפעילות של יועצים פנסיוניים בכלל ובנקים בפרט בענף הפנסיוני. מאידך, יישום כזה עשוי בטווח הקצר להגביל או לעכב פיתוח של מוצרים או טכנולוגיות חדשות עקב אילוצים תפעוליים במסלקה. פעילות המסלקה יכולה להשפיע אף על היקף ודרך פעילות סוכנויות ההסדר, היקף ואופן ההשפעה תלויים, בין היתר, בתבנית הסופית בה תופעל פעילות המסלקה.

2.10 <u>התאמת מסלול החיסכון הפנסיוני למאפייני העמית ("המודל החכ"מ")</u>

ביום 8 ביולי 2009 פרסם הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון טיוטה ראשונה לחוזר העוסק בהתאמת מסלולי החיסכון למאפייני העמית. לטיוטה זו צורפה גם טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הקמת מסלולי ברירת מחדל), התשס"ט – 2009. ביום 6 ביולי 2010 פרסם הממונה טיוטה שנייה מעודכנת של החוזר והתקנות.
מטרתם של טיוטות החוזר והתקנות הינה לקבוע את אופן הצטרפות העמיתים למוצרי החיסכון השונים בהתבסס על המאפיינים הייחודיים להם, ואת האופן שבו הגופים המוסדיים צריכים לנהוג על מנת להתאים את החיסכון לצרכי העמיתים, לאורך כל תקופת החיסכון. על הגופים המוסדיים תוטל החובה לקבוע מודל לסיווג כל העמיתים למסלולי ברירות מחדל, ולהגדיר מסלולי השקעות אשר יוגדרו כברירת מחדל ויותאמו לטווח תקופת החסכון במועד ההצטרפות ובמהלך תקופת החיסכון. החוזר מחייב התייחסות מיוחדת לחוסכים מגיל 55 ומעלה, מגיל 60 ומעלה, ולמקבלי קצבה. במסגרת התאמת מסלול ההשקעות לטווח תקופת החסכון תבוצע התאמה של רמת התנודתיות והסיכון.
לגבי התיק הקיים נדרש לבצע את סיווגם של הלקוחות במהלך מדורג כדלקמן:
לגבי מקבלי קצבאות – החל מ- 1.2012
לגבי עמיתים ומבוטחים בני 60 ומעלה שטרם החלו לקבל קצבאות החל מ- 1.2014
לגבי עמיתים ומבוטחים בני 55 ומעלה שטרם מלאו להם 60 החל מ- 1.2015
לגבי עמיתים ומבוטחים שטרם מלאו להם 55 החל מ- 1.2016
ההנחיות מגדירות תליך מיון ועדכון אוטומטי וכן מועדי ותקשורת עם מבוטחים ועמיתים לעניין מסלולי ההשקעה.
תחילתן של התקנות כמוגדר בטיוטא ביום 1.1.2012.
החוזר מאפשר לגופים המוסדיים לנהל בצד מסלולי ברירות המחדל גם מסלולים "מתמחים" אשר מבטיחים חשיפה בשיעור שלא יפחת מ-50% משווי נכסי המסלול, או לאי חשיפה, לאפיק או ענף השקעה מסוים. בטיוטת חוזר נוסף העוסק באישור שמות מסלולי השקעה אף הוגדרה מובהקות החשיפה במסלולי השקעה כ-75% לפחות. על הגוף המוסדי תוטל החובה לבדוק אחת לתקופה כי מסלול ההשקעות שבו חוסך כל עמית מתאים למאפייניו על פי המודל, ולהעבירו למסלול ברירת המחדל המתאים לו, בהודעה מראש, אם לא הודיע העמית אחרת.
בדיונים אשר נערכים בין הגופים המוסדיים לממונה עולה כי טרם ניתן מענה לסוגיות משפטיות ותפעוליות אשר עולות בבחינת המהלך הנדרש. בשלב זה הנושא עדיין בדיון.
באופן כללי, החברה ערוכה להוראות התאמת מסלולי חסכון למאפייני העמית במוצרי ביטוח חיים ופנסיה לעמיתים חדשים, באמצעות מוצרי "שיטת הפניקס" (לפרטים אודות "שיטת הפניקס" ראה סעיף 13), המשווקים כבר כיום בפוליסות "מסלול" ובפנסיה מקיפה.
עיקר ההיערכות הנדרשת מתמקדת בתיקי ההשקעות של מבוטחים קיימים בפוליסות ביטוח חיים מסוג "מסלול" מלפני שנת 2007.
להערכת החברה ההשפעה העיקרית הצפויה על החברה ועל חברות נוספות מתמקדת בהשקעת משאבים לצורך התאמת המערכות התפעול למודל החדש, ולאחר מכן תפעול המערכות על פי עקרונות המודל. כמו-כן, קיימת אפשרות שהפעלת המודל תביא לשינוי תמהיל ההשקעות, דבר אשר עשוי להשפיע על שוק ההון במיוחד במועדי המעבר.
המידע בדבר ההשלכות האפשריות של הוראות התאמת מסלולי חסכון למאפייני העמית, מהווה מידע צופה פני עתיד כמשמעותו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך, המתבסס על נוסח הטיוטות שהתקבלו. ההשלכות על הקבוצה עשויות להיות שונות ומגוונות, והן תלויות בין היתר בהתנהגות הציבור וערוצי ההפצה לאחר שתגבר המודעות להוראות התיקון, בהתנהגות הגופים המתחרים בקבוצה ועוד.

2.11 <u>תכנית משרד האוצר להגברת התחרותיות בשוק החיסכון הפנסיוני</u>

ביום 30.11.2010 הציג שר האוצר את עיקרי תכניתו להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני. בכוונת משרד האוצר לצמצם את ההבדלים בין מוצרי החיסכון הפנסיוני, על מנת שלחוסכים יהיה קל יותר להשוות ביניהם. בנוסף, על מנת להקל על קבלת החלטות גם לאחר ההצטרפות למעגל החיסכון הפנסיוני, יפעל האוצר להגביר ככל הניתן את השקיפות של גופים מוסדיים כלפי החוסכים. הגברת השקיפות היוותה קו מנחה בפעולות ההסדרה של האוצר בשנים האחרונות, ופעולות ההסדרה המתוכננות ממשיכות בכך.
על פי הפרסומים, יחולו סעיפי התכנית על מוצרי חסכון פנסיוני, זאת למעט הסעיפים הדנים בתגמול ובעמלות, אשר אמורים לחול על כלל הענפים - מוצרים פנסיונים, תכניות לביטוח בריאות ותכניות לביטוח אלמנטרי.

<u>השפעת חוקים, תקנות והוראות חדשות</u>

(1) חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א – 2010

ביום 15.11.2010 התקבל בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א – 2010 (להלן – התיקון לחוק).
התיקון לחוק, כולל, בין היתר, תיקון לסעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005, בעניין משיכת כספים מקופת גמל. לפי התיקון יובא בחשבון, לעניין סכום הקצבה המזערי, גם סכום קצבה מקופה אחרת ומגוף אשר משלם תשלומים חודשיים שמשולמים לעמית בשל פרישה, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת מעבידו במשך כל ימי חייו (פנסיה תקציבית). עוד קובע התיקון לחוק כי בהתקיימם של תנאים מסויימים ניתן למשוך כספים גם מקופת גמל לא משלמת לקצבה בלי להעבירם לקופת גמל משלמת לקצבה.

(2) חתימה דיגיטלית – טיוטה

ביום 4 בינואר 2011 פורסם חוזר שמטרתו לשפר ולייעל את אופן העברת המסמכים מבעל רישיון אל גוף מוסדי, לקצר את זמני העברת המסמכים ולשפר את השירות ללקוח. חוזר זה מצטרף אל שורה של תהליכי הסדרה שמטרתם ייעול תהליכי עבודה, שיפור מהימנות המידע והסרת חסמים טכנולוגיים על מנת לעודד את קיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח.

(3) תקנות מס הכנסה כללים לאישור וניהול קופות גמל)(הוראת שעה) התשע"א- 2010

הוראת השעה עניינה תקנה 19 ומאפשרת הפקדה למרכיב פיצויים בקופת גמל .

(4) תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת) – טיוטה

בחודש ינואר 2011 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשס"ט-2009 וכן טיוטת חוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות (להלן - "ההוראות").

בהתאם להוראות מוצע להרחיב את דרישות ההון מחברות מנהלות. דרישות ההון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולהוצאות השנתיות, אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך 10 מיליון ש"ח. כמו כן היא תידרש להעמיד הון נוסף בגין חברות מנהלות נשלטות ובגין סכום הנכסים המוחזקים בניגוד להוראות דרכי השקעת ההון העצמי הנדרש או בניגוד להוראות הממונה, בין השאר תידרש החזקה של נכסים נזילים בשיעור של 70% לפחות מההון העצמי המזערי הנדרש וכן קיים איסור על החזקת מוניטין כנגדו.
חברה מנהלת תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם הונה העצמי הוא לפחות בגובה ההון העצמי הנדרש ממנה לפי תקנות אלה.
ביום 1 באוגוסט 2011 הונחה טיוטה סופית של התקנות לאישור ועדת הכספים.

(5) רשימת נכסי הנוסטרו של הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד - טיוטה

ביום 6 פברואר 2011 פרסם הממונה טיוטת חוזר שמטרת חוזר זה הינה להסדיר את הדיווח של גופים מוסדיים על אופן השקעת כספי הנוסטרו שבניהולם, באמצעות דיווח רשימת נכסים רבעונית ברמת נכס בודד .

(6) נספח ג' - ממשק ניוד - טיוטה

ביום 28 בפברואר 2011 פורסמה טיוטת חוזר שתכליתו לקבוע נוסח אחיד למתן מידעים במקרה של ניוד כספים בין הגופים.
ממשק הניוד הינו ממשק המפרט את פרטי המידע שעל גוף מנהל של קופה מעבירה להעביר לגוף מנהל של קופה מקבלת בעת העברת כספים בין קופות גמל, בהתאם להוראות חוזר 2008-9-11 שעניינו "העברת כספים בין קופות גמל" (להלן – חוזר הניוד) או כל חוזר שיחליפו או יעדכנו בעתיד.

(7) חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החסכון הפנסיוני

ביום 28 בפברואר 2011 פורסם חוזר בדבר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני.
רפורמת הניוד בין מוצרי החיסכון הפנסיוני וכניסתם של הבנקים לתחום הייעוץ הפנסיוני חידדו את הצורך להסדיר את תהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לרבות לצורך מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. זאת, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלוונטי לחסכונותיו הפנסיוניים של הציבור.

חוזר זה קובע מבנה של "רשומה אחודה", אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת הפעולות העסקיות השונות המתבצעות ביניהם, תוך הבטחת העקרונות הבאים:

א. קבלת והעברת מידע שלם, מדויק, מהימן וזמין, הניתן לשליפה ואחזור במהירות ובאפקטיביות לצורך עמידה בהוראות הדין;

ב. הסדרת המבנה והתוכן של פרטי המידע והנתונים המועברים בין יצרני וצרכני המידע השונים בתחום החיסכון הפנסיוני.

הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים ועל כל בעלי הרישיון. תחילתן של הוראות החוזר לעניין נספח א' לחוזר הינן מיום 1 ביולי 2011.

(8) משיכה חלקית מקרן השתלמות

בחודש פברואר 2011 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות), התש"ע -2010 שמטרתה לאפשר לעמיתים משיכה חלקית של כספים בקרן

(9) איתור עמיתים ומוטבים

ביום 9 במרס 2011 פרסם המפקח טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים
(קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשס"ט-2009.

טיוטת התקנות כוללת בין השאר: הגדרות שונות אשר דורשות התאמות של פנסיה ושל ביטוח, עדכון פרטי זיהוי בסיסיים, פעולות לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק, פעולות לאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית, שיעור דמי ניהול. תקנות אלה נכנסו לתוקפן 60 ימים מיום פרסומן

(10) נוהל איתור עמיתים ומוטבים

בחודש מרס 2011 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה בדבר נוהל איתור עמיתים ומוטבים.
מטרת טיוטת חוזר זה הינה יצירת מנגנון אפקטיבי וישים אצל הגופים המוסדיים, לאיתור עמיתים שהקשר עימם נותק ולאיתור מוטבים לאחר מותו של עמית, וכן יידוע העמיתים או המוטבים כי קיימים כספים להם הם זכאים.

חוק הפיקוח על קופות גמל קובע, בין היתר, כי בניהול נכסי קופת גמל, במתן שירות לעמיתיהן ובמילוי שאר תפקידיה לפי הוראות החוק, תפעל החברה המנהלת באמונה ובשקידה לטובת כל אחד מהעמיתים, תנהג בזהירות וברמת מיומנות שנאמן מיומן היה נוהג בהן בנסיבות דומות, ותנקוט את כל האמצעים הסבירים לשם שמירה על נכסי קופות הגמל שבניהולה ועל הזכויות הנובעות מנכסים אלה.
חובת הנאמנות והחובה לשמור על עניינם של עמיתי קופות הגמל וכן החובה לשמור על עניינם של המבוטחים מחייבת את הגופים המוסדיים לשמור על קשר שוטף ורציף עם כל העמיתים והמבוטחים שאת כספיהם הם מנהלים במטרה לאפשר להם לקבל החלטות מושכלות בזמן אמת באשר לכספם.

תחילתו של טיוטת חוזר זה ביום תחילתן של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשס"ט-2009.

(11) איסור מתן טובת הנאה ליועץ פנסיוני

ביום 14 במרץ 2011 פורסם חוזר שתכליתו יישום חוק הייעוץ האוסר על גוף מוסדי לתת ליועץ פנסיוני טובת הנאה, כמו גם החוק אוסר על יועץ פנסיוני לקבלה, וזאת כדי למנוע קשרי גומלין בין יועץ פנסיוני לבין יצרן המוצר הפנסיוני שלגביו הוא מייעץ, וזאת בכדי להבטיח מתן ייעוץ אובייקטיבי וחף מניגודי עניינים.

מטרת חוזר זה הינה לקבוע הנחיות בנוגע לאיסור מתן טובות הנאה ליועץ פנסיוני.

(12) הכרעה לעניין פיצוי בשל איחור במשיכה של כספים או בשל איחור בהעברה של כספים בין קופות גמל או בין מסלולי השקעה

ביום 16.3.2011 פורסמה הכרעה לעניין פיצוי בשל איחור במשיכה של כספים או בשל איחור בהעברה של כספים בין קופות גמל או בין מסלולי השקעה.
בעקבות פניות שהתקבלו ביחידה לפניות הציבור במשרד האוצר, בהן התלוננו הפונים כי לא פוצו כנדרש בשל איחור במשיכה של כספים או בשל איחור בהעברה של כספים בין קופות גמל או בין מסלולי השקעה שונים באותה הקופה, מצא לנכון המפקח על שוק ההון, ביטוח וחסכון להבהיר מהו הדין החל במקרים אלה וכן להורות הוראות מתאימות לגבי הפניות לפי סוגיהן.

(13) הוראות בדבר חישוב שווי נכסים לא סחירים של גוף מוסדי

ביום 16 למרץ 2011 פורסם חוזר המודיע כי חברת מרווח הוגן בע"מ נבחרה במכרז פומבי מספר 3-2009 לעניין הקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים (להלן - המכרז), והמודל לציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית ישתנה החל מתחילת פעילותה.
בחינת יישומן של ההוראות לחישוב שווי נכסים לא סחירים הקיימות והמעבר למודל חדש, חידדו את הצורך להתאים את הוראות חישוב שווי נכסים לא סחירים המנוהלים על ידי גופים מוסדיים, במטרה לוודא כי נכסים אלו מוצגים בערכם הכלכלי, ככל שניתן, וכדי למנוע עיוותים בהקצאת המקורות בשוק ההון.
החוזר קובע עקרונות לעניין אופן חישוב שווי נכסים המוחזקים על ידי גופים מוסדיים.

(14) מודל לקביעת שווי הוגן של נכס חוב בלתי סחיר

ביום 16 למרץ 2011 פרסם הממונה חוזר המודיע כי חברת מרווח הוגן בע"מ זכתה כחברה הזוכה במכרז וכי לאור תוצאות המכרז על הגופים המוסדיים להיערך לקראת מועד תחילת הפעילות של חברת מרווח הוגן, ולהתקשר עמה בתנאים שנקבעו במכרז.

כמו כן, לצורך יישום המודל של חברת מרווח הוגן לשערוך נכסי חוב לא סחירים, הוסמכה חברת מרווח הוגן בע"מ לפרסם הוראות ביצוע לשימוש במודל האמור.

(15) טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים - טיוטה שנייה

ביום 20 במרץ 2011 פרסם הממונה טיוטת חוזר שמטרתו להגדיר את הפעולות הנדרשות מגוף מוסדי כדי להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה

מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור (להלן - פרויקט הטיוב), תוך התייחסות לעקרונות הבאים:

(א) טיוב מידע אשר יש לו, או עשויה להיות לו, השפעה על זכויות עמית, קבוצת עמיתים או על הגוף המוסדי (כגון: השפעה על עתודות, דוחות כספיים ועוד).

(ב) אימות מהימנות ושלמות המידע במערכות הגוף המוסדי, תוך ביצוע תהליכי חישוב ועיבוד, על מנת שניתן יהיה להבטיח, ככל הניתן, כי זכויות עמיתים חושבו כיאות.

ניהול מידע באופן שיאפשר אחזור וניתוח זכויות עמיתים והרכבן בכל נקודת זמן.

(16) השקעה באיגרות חוב לא ממשלתיות - הבהרה

ביום 23 למרץ 2011 פורסמה הבהרה ביחס לאופן יישום חלק מהוראות החוזר לעניין השקעת גופים מוסדיים באיגרות חוב לא ממשלתיות.

(17) טיוטות הוראות שמטרתן להגביר את התחרות בשוק החסכון הפנסיוני

ביום 27 במרץ 2011 וביום 28.6.2011 פורסמו - תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"א-2011 – טיוטה, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"א -2011, תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה)(תיקון---), התשע"א-2011 – טיוטה, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) התשע"א-2011 וחוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני.

במהלך השנים האחרונות נבחן יישומו של חוק הייעוץ בשוק ההון וכן התקנות שהוצאו מכוחו . מבחינת יישומו של החוק עולה כי קיים צורך לתקן חלק מההוראות שנקבעו בחוק הייעוץ, ולהתאימן לפרקטיקה הנוהגת. כך למשל, האיסור הקבוע בסעיף 20 לחוק, לפיו יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי אינו רשאי להתקשר עם מעביד או עם ארגון מעסיקים לעניין מתן ייעוץ פנסיוני לעובד של אותו מעביד או לעובד של מי שהוא חבר בארגון המעסיקים, נראה כיום גורף וקיצוני מדי עוד מוצע לחזק את ההגנה על עובדים בנוגע לייעוץ פנסיוני, ולמנוע מצב שבו המעביד כופה על עובדו את זהות היועץ הפנסיוני, ולאסור התניית שירות בשירות בידי בעל רישיון וכן, מוצע לתקן מספר טעויות סופר שנפלו בעת החקיקה המקורית.

כמו כן התעוררו סוגיות שדורשות תיקון בענין דמי הניהול, עמלות הפצה וכן ייעוץ שיווק וסליקה נושאים שהוסדרו בתקנות המוצעות..

(18) בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור

ביום 28 במרץ 2011 פורסם חוזר בדבר בירור ויישוב תביעות בפניות ציבור. על פי החוזר, יישוב תביעות הוא מרכיב מרכזי בפעילותן של חברות ביטוח ושל חברות מנהלות של קרנות פנסיה (להלן- גופים מוסדיים). דרך פעולתו של גוף מוסדי במסגרת הליך יישוב תביעות משפיעה באופן ישיר על מימוש זכויותיו של התובע ועל יכולתו לבחון את דרכי הפעולה העומדות בפניו בשלבים השונים של ההליך האמור. לפיכך, קיימת חשיבות לקביעת כללים ברורים בידי גופים מוסדיים במסגרת יישוב תביעות.

הנהלת ודירקטוריון החברה אישרו את מערכת הכללים, טבלת ההשוואה וטבלת המועדים כאמור.

(19) איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות ואופן טיפול בבקשות למשיכה והעברת כספים

ביום 28 במרץ 2011 פורסם חוזר שמטרתו איסוף מידע סטטיסטי שיאפשר פרסום מדדים ביחס לאופן בו גופים מוסדיים מיישבים תביעות וביחס לאופן הטיפול של גוף מוסדי בבקשות למשיכת כספים, לקבלת קצבת זקנה ולהעברת כספים. מדדים אלו יהוו כלי נוסף למבוטחים ולעמיתים פוטנציאליים בבחירת הגוף המוסדי עימו יתקשרו.

(20) טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א 2011

ביום 13 במרץ 2011 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על חברות מנהלות ומבטחים), התשע"א 2011 שמטרתן הסדרת מסגרת אחת לכל הגופים המוסדיים לרבות כספי הנוסטרו. במסגרת זו בוטלו הבחנות בין כללי ההשקעה החלים על נכסי קופות הגמל וקרנות הפנסיה לבין אלו החלים על כספי פוליסות שמשתתפות ברווחים, כמו כן שונן חלק מכללי ההשקעה.

(21) הסכמים למתן שירותים – עדכון

ביום 13 במרץ 2011 נקבעו הוראות מעבר עד ליום 31 בדצמבר 2011 במסגרתן רשאי תאגיד בנקאי להמשיך ולתת שירותים בשם החברה המנהלת.

(22) טיוטת צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטחים, חברות מנהלות, סוכנים ויועצים, למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשע"א-2011

ביום 3 ביולי 2011 פרסם טיוטת צו המאחדת ומשלבת תחת מסגרת אחת הנוגעת ל"גופים מוסדיים", את הוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001 ואת הוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופת גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001. טיוטת הצו המאוחד הותאמה לשינויי חקיקה ולתיקונים שבוצעו בצווים החלים על גופים פיננסיים אחרים.

(23) סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות בינלאומיות כמסייעים לתוכנית הגרעין של איראן והתוכניות הנלוות לה

ביום 7 ביולי 2011 פורסמה טיוטת חוזר הקובעת רשימת הגופים שיוכרזו כמסייעים לתוכנית הגרעין האיראנית להערות הגופים המוסדיים.

(25) התקשרות גוף מוסדי עם בעל רשיון

ביום 13 ביולי 2011 פורסם חוזר שמטרתו היא לבצע התאמה בין נהלי העבודה שנקבעו בחוזר ביטוח 2004/14 "התקשרות מבטח עם סוכן ביטוח" לטיפול בדמי הביטוח המשולמים למבטח באמצעות סוכן ביטוח, לכל הסכם התקשרות בין בעל רשיון וגוף מוסדי. תאריך התחילה הינו 1.1.2012.

(26) ייפוי כוח לבעל רישיון - טיוטה

ביום 13 ביולי 2011 פורסמה טיוטת חוזר הקובע מבנה אחיד לטופס ייפוי הכוח, באמצעותו יוכל לקוח לייפות את כוחו של בעל רישיון לקבל מידע אודות מוצר פנסיוני המנוהל עבורו בגוף מוסדי או להעביר את בקשותיו במסגרת ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני או במסגרת ייעוץ פנסיוני מתמשך או שיווק פנסיוני מתמשך. חוזר זה הוא חלק מהסדרה כללית אשר מטרתה ייעול תהליכי עבודה, שיפור מהימנות המידע והסרת חסמים טכנולוגיים, וזאת על מנת לעודד קיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח. הכוונה להחיל את הוראות החוזר על יפויי כח שימסרו החל מיום 2 באוקטובר 2011 ואילך.

3. מצב כספי קרנות הפנסיה

א. קרן פנסיה מקיפה

התחייבויות פנסיוניות:

	ליום 30 ביוני 2011	ליום 31 בדצמבר 2010
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים	134,321	123,490
התחייבות לפנסיונרים זכאים קיימים	2,247	2,705
התחייבות למבוטחים	3,675,935	3,290,878

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 30 ביוני 2011 הסתכם לסך של כ – 3,813 מיליון ש"ח, לעומת כ- 3,417 מיליון ש"ח בסוף שנת 2010.

ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות (אלפי ש"ח):

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2011		2010	2009		2008		
	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח
סך כל המאזן (נכסים)	3,822,359	11	3,435,907	40	2,461,696	65	1,493,463
התחייבויות פנסיוניות	3,812,503	12	3,417,073	40	2,446,654	66	1,478,298
עודף הכנסות, נטו	(42,668)	(118)	234,793	(41)	395,662	215	(345,536)

עודף / גרעון אקטוארי

על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון, עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 1 בינואר, 2008.

ב. קרן הפנסיה הכללית

התחייבויות פנסיוניות

	ליום 30 ביוני 2011	ליום 31 בדצמבר 2010
	אלפי ש"ח	
התחייבות לפנסיונרים	980	1,026
התחייבות למבוטחים	47,496	43,368

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 30 ביוני, 2011 הסתכם לסך של 48,476 אלפי ש"ח לעומת 44,394 אלפי ש"ח בשנת 2010.

סך הנכסים המנוהלים נטו גדל בתקופת הדוח גדל בשיעור של כ- 9.5%, הנובע מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן בסך של 6,042 אלפי ש"ח בתקופת הדוח לעומת 4,945 אלפי ש"ח ברבעון מקביל אשתקד, גידול של כ- 22%.

ההתפתחות, במשך שלוש השנים האחרונות בסך כל המאזן, בהתחייבות הפנסיונית ובעודף ההכנסות על ההוצאות (אלפי ש"ח):

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר					
	2011		2010		2009		2008	
	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %	אלפי ש"ח	השינוי ב - %
סך כל המאזן (נכסים)	48,523	8.80	44,597	34	33,222	70	19,582	
התחייבויות פנסיוניות	48,476	9.19	44,394	34	33,093	70	19,471	
עודף הכנסות (הפסדים), נטו	(895)	(131.9)	2,806	(49)	5,506	261	(3,412)	

עודף / גרעון אקטוארי
על פי הנחיות האוצר, העודף האקטוארי מחולק לעמיתים.
בהתאם להנחיות אגף שוק ההון, עודכנו הלוחות האקטואריים שעל פיהם מחושבים דמי הסיכון למקרי מוות, מקדמי הפרישה לפנסיה. מועד העדכון הינו 1 בינואר, 2008.

4. <u>תוצאות הפעולות</u>

1. <u>להלן דוח הרווח וההפסד של החברה</u> :

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח				
<u>הכנסות</u>					
מדמי ניהול, נטו	38,774	31,054	20,133	16,357	66,981
מהשקעות:					
ממזומנים ושווי מזומנים	74	15	53	9	46
מהשקעות פיננסיות, נטו	34	740	143	376	949
	108	755	196	385	995
	38,882	31,809	20,329	16,742	67,976
<u>הוצאות</u>					
מכירה ושיווק	20,869	17,065	11,959	9,329	37,461
הנהלה וכלליות	14,232	9,673	6,797	4,704	21,614
הוצאות (הכנסות) מימון	(170)	9	(169)	-	(139)
	34,931	26,747	18,587	14,033	58,936
רווח לפני מסים על הכנסה	3,951	5,062	1,742	2,709	9,040
מסים על הכנסה	1,490	1,832	698	976	2,074
רווח נקי	2,461	3,230	1,044	1,733	6,966
רווח כולל	2,461	3,230	1,044	1,733	6,966

לעניין דמי ניהול מקרנות, נטו - ראה סעיף 2 להלן.

במהלך תקופת הדוח היו לחברה הכנסות מהשקעות פיננסיות של 34 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות של 740 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המכירה והשיווק עלו בתקופת הדוח לסך של 20,869 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 17,065 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות הנהלה וכלליות עלו בתקופת הדוח לסך של 14,232 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 9,673 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ - 47%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם כתוצאה מהגידול בפעילות, וכן להוצאות בגין פיצוי עמיתים בסך של 1.75 מיליון ש"ח.

הגידול הניכר בהוצאות, הביא לקיטון ברווח לפני מסים על הכנסה לסך של 3,951 אלפי ש"ח בתקופת הדוח לעומת סך של 5,062 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, למרות הגידול הניכר בהכנסות.

2. פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
מקרנות פנסיה:					
מקרן פנסיה לעמיתים ותיקים:					
דמי ניהול מדמי הגמולים	-	648	-	327	1,337
דמי ניהול מעמיתים מוקפאים	-	160	-	80	350
דמי ניהול מתשלומי פנסיות	-	107	-	54	227
החזרי דמי ניהול	-	(71)	-	(36)	(168)
	-	844	-	425	1,746
מקרן פנסיה מקיפה:					
דמי ניהול מדמי הגמולים	25,468	21,008	13,338	10,589	44,612
דמי ניהול מנכסי הקרן	7,146	5,747	3,729	2,647	11,986
החזרי דמי ניהול	-	(2,128)	-	-	(2,841)
	32,614	24,627	17,067	13,236	53,757
מקרן פנסיה כללית:					
דמי ניהול מנכסי הקרן	420	304	221	164	665
דמי ניהול מתשלומי פנסיה	-*)	-*)	-	-	-
	420	304	221	164	665
	33,034	25,775	17,288	13,825	56,168
מקופות גמל - דמי ניהול מנכסי הקופה:					
הפניקס תגמולים ופיצויים	1,856	1,805	916	803	3,729
הפניקס השתלמות	3,327	2,829	1,654	1,416	5,788
קופת פיצויים מרכזית	353	462	175	224	896
עמית קופה לתגמולים ופיצויים	204	183	100	89	400
	5,740	5,279	2,845	2,532	10,813
	38,774	31,054	20,133	16,357	66,981
הטבות ביטוחיות למבוטחים (נכלל בסעיף הוצאות מכירה ושיווק)	196	215	91	120	371

*) מייצג סכום הקטן מ 1 אלפי ש"ח.
**) לפרטים בדבר העברת ניהול קרן פנסיה יסוד עמית, ראה ס' 1

דמי הניהול המתקבלים מניהול הקרנות נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (6% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, ברוטו, לפני החזרים והטבות) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (0.5% לשנה בקרן המקיפה ו - 2% בקרן הכללית, ברוטו, לפני החזרים).

ההכנסות מדמי ניהול נטו מקרנות הפנסיה בתקופת הדוח עמדו על 33,034 אלפי ש"ח, בהשוואה ל - 25,775, גידול של כ - 28%.
הגידול הניכר נובע הן כתוצאה מגידול בנכסים שנרשם בתקופת הדוח בקרן, שהוביל לגידול גם בגביית דמי הגמולים ולגידול ההחזרים הניתנים בגינם, והן בשל פעילות שיווקית נרחבת הנובעת מהתחרות הגוברת בשוק הפנסיה.

בתקופת הדוח החברה רשמה הכנסות מקופות הגמל בסך 5,740 אלפי ש"ח בהשוואה ל- 5,279 אלפי ₪ בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ – 9%.

3. דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח				
סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	3,417,073	2,446,654	3,646,383	2,655,838	2,446,654
תוספות לקרן					
דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים	503,461	378,576	258,408	204,931	839,208
עודף הכנסות (הפסדים) נטו - מועבר מדוח הכנסות והוצאות	(42,668)	(477)	(59,624)	(60,929)	234,793
העברות					
העברות צבירה לקרן	54,308	44,237	23,018	29,864	93,502
סך כל ההעברות והתוספות לקרן	515,101	422,336	221,802	173,866	1,167,503
תשלומים והעברות					
תשלומים לפנסיונרים					
תשלומי פנסיית זקנה	345	195	179	100	503
תשלומי פנסיית נכות	3,591	2,007	2,178	1,180	5,508
תשלומי פנסיית שאירים	1,511	1,053	836	510	2,295
	5,447	3,255	3,193	1,790	8,306
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה					
תשלומי פנסיית זקנה	10	9	5	5	18
תשלומי פנסיית נכות	30	31	15	15	61
תשלומי פנסיית שאירים	71	72	35	36	145
	111	112	55	56	224
תשלומים והעברות לאחרים					
העברות צבירה מהקרן	66,095	40,161	28,407	20,031	99,804
החזרת כספים למבוטחים	48,018	36,064	24,027	18,429	88,750
	114,113	76,225	52,434	38,460	188,554
סך הכל תשלומים והעברות	119,671	79,592	55,682	40,306	197,084
סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה	3,812,503	2,789,398	3,812,503	2,789,398	3,417,073

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה ליום 30 ביוני, 2011 הסתכם לסך של כ - 3,812 מיליוני ש"ח, לעומת כ- 3,417 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2010.

במסגרת מעבר בין קרנות הועברו בתקופת הדוח מקרן הפנסיה החדשה מבוטחים לקרנות אחרות שסך הצבירה בגינן הינה 66,095 אלפי ₪ (תקופה מקבילה אשתקד 40,161 אלפי ש"ח). כנגד הצטרפו בתקופת הדוח לקרן מבוטחים במסגרת מעבר בין קרנות שסך הצבירה בגינם הינה 54,308 אלפי ש"ח (תקופה מקבילה אשתקד 44,237 אלפי ש"ח).
סך הנכסים ליום 30 ביוני, 2011 מסתכמים ב- 3,822,359 אלפי ש"ח מול סך נכסים של 3,435,907 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2010, כלומר גידול של כ- 11% הנובע מתשואה נומינלית ברוטו בשיעור של 0.56% ובעיקר מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 378,576 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ל- 503,461 אלפי ש"ח בתקופת הדוח, גידול של כ- 33%.

4. דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

	ל -6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2011	2010	2011	2010	2010
	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח				
סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	44,394	33,093	47,049	35,948	33,093
תוספות לקרן					
דמי גמולים ממעסיקים ומעובדים	6,042	4,945	2,778	2,549	10,124
עודף הכנסות, נטו - מועבר מדוח הכנסות והוצאות	(895)	269	(690)	(660)	2,806
	5,147	5,214	2,088	1,889	12,930
העברות לקרן					
העברות צבירה לקרן	395	-	61	-	509
סך הכל תוספות לקרן	5,542	5,214	2,149	1,889	13,439
תשלומים והעברות					
תשלומי פנסיית זקנה	36	35	17	13	71
החזרת כספים למבוטחים	691	520	361	231	1,176
העברות צבירה מהקרן	733	494	344	335	891
סך הכל תשלומים והעברות	1,460	1,049	722	579	2,138
סך נכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה	48,476	37,258	48,476	37,258	44,394

ההון הצבור נטו של קרן הפנסיה הכללית ליום 30 ביוני 2011 הסתכם לסך של 48,476 אלפי ש"ח לעומת 44,394 אלפי ש"ח בשנת 2010.

סך הנכסים המנוהלים בתקופת הדוח גדלו בשיעור של כ- 9%. הגידול נובע מגידול בדמי הגמולים שהועברו לקרן מ- 4,945 אלפי ש"ח בתקופה המקביל אשתקד ל- 6,042 אלפי ש"ח השנה, גידול של כ- 22%.

5. <u>תחזית זרמי כספים</u>

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול משמעותי בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע הגידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה, אשר יגרמו גם לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול.
במקביל צפוי גידול בהוצאות מכירה ושיווק וכן בהחזרים ובהטבות הביטוחיות לעמיתים.

אין צפי לפדיון מואץ יותר של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הקרנות ועל רקע צפי לפדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צוו ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 מטיל התחייבות על הקרן, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעסיקים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם. החברה נמצאת במהלך של טיוב נתוני חובות מעסיקים, ורק אז ניתן יהיה לאמוד את חובות המעסיקים ולטפל בהם בהתאם להוראות החוק.

6. <u>השפעות אירועים והתפתחויות חיצוניים לענף הפנסיה</u> והגמל

<u>סקירת שוק ההון לדוח דירקטוריון 6/2011</u>

<u>שוקי הכספים בישראל</u>

המחצית הראשונה של 2011 התאפיינה בתנודתיות גבוהה בשוקי הכספים. הרבעון הראשון עמד בסימן רעידת האדמה הקשה ביפן והאירועים במדינות ערב, תוך חשש מהשפעתם על היציבות במזרח התיכון ועל מחירי האנרגיה. לעומת זאת, הרבעון השני הושפע מהאיום בהורדת דירוג האשראי של ארה"ב (שאכן התממש בחודש אוגוסט) על רקע הגעה לתקרת החוב הפדרלי, כמו גם מהחשש להתפתחות משבר חוב חדש במדינות ה- *PIIGS*.

במקביל, נרשמו מספר אירועים מקומיים בעלי משמעות. המרכזיים שבהם: העלאת ריבית בנק ישראל ב- 1.25%, עליה בציפיות האינפלציה ברבעון הראשון שהתמתנו ברבעון השני והשלישי וחשש מהסלמה בזירה הגיאופוליטית לאור צפי שבחודש ספטמבר תהיה הכרזה חד צדדית על מדינה מטעם הרשות הפלשתינית. כמו כן, יש לציין מספר נתוני מקרו שהתפרסמו לקראת סוף התקופה הנסקרת והצביעו על אפשרות להתמתנות בקצב הצמיחה בישראל. זאת לאחר ששה רבעונים שבהם צמח המשק בשיעור ממוצע של יותר מ- 5% . הדבר בא לידי ביטוי בנתוני המדד המשולב שהצביעו על ירידה בשיעור הצמיחה השנתית ל- 3-4%.

מצב זה בא לידי ביטוי בעדכון מטה של תחזית הצמיחה ל- 2011 , ע"י בנק ישראל מרמת 5.2% ל- 4.8% וזאת למרות שיעור האבטלה שירד במאי ל- 5.7%, מתחת לרמתו טרום המשבר. רמת אבטלה זו קרובה לרמת תעסוקה מלאה אם נתון זה טרם חילחל לנתוני השכר הריאלי. החלטות הריבית של בנק ישראל הושפעו מנתוני האינפלציה כאשר הבנק הביע דאגה מעליית מחירי הדיור ובחר במקביל להעלאת הריבית לפעול גם בדרכי רגולציה, המטילות מגבלות על משכנתאות ועל רכישת דירות להשקעה. בחודשים ינואר-יוני עלו מדד המחירים לצרכן ב- 2.2%, המדד ללא ירקות ופירות ב- 2.6%, המדד ללא דיור ב- 1.8% והמדד ללא אנרגיה ב- 1.9% . ב- 12 החודשים האחרונים (יוני 2011 לעומת יוני 2010) עלו המדד הכללי והמדד ללא ירקות ופירות ב- 4.2%, המדד ללא דיור ב- 3.6% והמדד ללא אנרגיה עלה ב- 3.7%. העלאת הריבית וירידה במחירי סחורות בעולם, תרמו ברבעון השני לירידה בציפיות האינפלציה בשוק ההון מכ- 3.2-3% ברבעון הראשון ל- 2.7-2.8% בתום הרבעון השני. לפי התחזית שפרסם בנק ישראל בתחילת אוגוסט, הריבית במשק תעמוד בסוף 2011 על 3.8% ותעלה ל- 4.3% ב- 2012. תחזית זו הצביעה על צפי

להאטה בעליית הריבית במשק במחצית השנייה. זאת ועוד, האירועים בשווקים במחצית הראשונה של אוגוסט תרמו להערכה שבנק ישראל אף ישקול ירידת ריבית לצורך הגנה על שיעור הצמיחה במשק.

ברבעון הראשון, נמשכו הנפקות של אג"ח חברות בהיקפים גבוהים. לעומת זאת ברבעון השני, על רקע פדיונות של כ- 12 מיליארד ₪ בקרנות הנאמנות המתמחות באג"ח בחודשים מרץ-יוני, נרשם צמצום בהנפקות אג"ח בדירוגים נמוכים. בסיכום המחצית הראשונה, הושלמו הנפקות אג"ח חברות בסכום מצטבר של 18.2 מיליארד ₪, מרביתן באפיק הצמוד.

במקביל, בשוק האג"ח הממשלתי, נרשמה השפעה שלילית לאירועים הגיאופוליטיים שתורגמה לעלייה בפרמיית הסיכון של המדינה. התוצאה הייתה פתיחת מרווח בין אג"ח ממשלת ארה"ב לאג"ח לא צמוד בישראל לרמות מעל 2%. יחד עם זאת, תהליך זה נלווה לירידת תשואות באג"ח ממשלת ארה"ב מ- 3.3% בתחילת השנה ל- 2.9% בתום המחצית, עקב תופעת "בריחה לאיכות". לאור זאת, רשמו אג"ח הממשלתיות, שקליות וצמודות בעיקר במח"מ ארוך, תשואות חיוביות נאות ברבעון השני וזאת לאחר שבמרץ העלאת ריבית מפתיעה ב- 0.5% , שלחה את אג"ח הצמודות לירידות חדות. בסיכום המחצית, מדד תל בונד 20 רשם תשואה חיובית של כ- 1% ומדד תל בונד 60 עלה בכ- 0.9%. לאחר תאריך המאזן ובמיוחד מתחילת אוגוסט, התחזקו הפדיונות מקרנות הנאמנות המתמחות באג"ח. כתוצאה מכך, נרשמה עליה בתשואות אג"ח חברות בכל הדירוגים, תוך פתיחת המרווחים למול אג"ח ממשלתי. תופעה זו בלטה במיוחד באג"ח בדירוגים נמוכים שהאמירו לתשואות דו ספרתיות.

המשך התרחבות פערי הריבית בישראל למול ארה"ב ואירופה ניכרה ביחסי שע"ח. בכדי למתן את התחזקות השקל, בנק ישראל המשיך לרכוש דולרים בהיקפים ניכרים כך שיתרות המט"ח של ישראל במהלך הרבעון השני עלו לרמת שיא של כ- 77.4 מיליארד דולר. מתחילת המחצית תוסף השקל מול הדולר בכ- 4.1% אך נחלש למול היורו בכ- 4.8%. השוני במעמד השקל למול היורו נגזר מהיחלשות כוללת של הדולר למול מטבעות אחרים בעולם והשקל ביניהם. היחלשות בשקל בעיקר למול הדולר החלה ברבעון השני על רקע החשש ממשבר חוב חדש באירופה, כאשר מתחילת אוגוסט נרשמה האצה בהיחלשות השקל למול כל המטבעות המובילים, כחלק מתופעת ה"בריחה לאיכות".

לאור מכלול אירועים אלו, רשמו שוקי המניות בישראל במצטבר ירידות, שהתחזקו ברבעון השני. בסיכום המחצית, רשם מדד הבנקים תשואה שלילית של כ- 9.7%, מדד ת"א 25 ירד בכ- 7.7%, מדד ת"א 100 ירד בכ- 9% ומדד יתר 50 צנח ב- 18.7%. כמו ברבעון הראשון גם ברבעון השני, בלטו שוקי המניות בארץ בתשואת חסר למול שוקי המניות בארה"ב ובאירופה.

לאחר תאריך המאזן, התעורר בישראל גל מחאה חברתית שיחייב את הממשלה בעתיד הקרוב, להציג תוכנית כלכלית חדשה ליעוד המקורות, דבר המייצר חשש מפריצת מסגרת התקציב והעלאת מיסים. תוכנית זו צפויה להביא לשינוי בנטל המס כך שייטה לגלם את טובת הציבור והגדלת כוח הקניה של משקי הבית על חשבון פגיעה בבעלי ההון. כך למשל מעריכים כי צפויה עצירה בתוואי ירידת שיעור מס החברות ברוח התוכנית הרב שנתית וזאת לצד קריאות להקטנת הריכוזיות במשק. מדיניות זו אם תיושם, תפגע בתוצאות הסקטור העסקי ועשויה להתבטא ביצירת הכרח לקונצרנים גדולים להתפרק מחלק מנכסיהם. הערכות אלו לצד התפתחות חששות מגלישה ל"תחתית כפולה" באירופה וארה"ב וגל הסדרי חוב חדש בישראל, גרמו לירידות חדות במניות ובאג"ח חברות. אלו בלטו בעיקר בני"ע של חברות האחזקה הגדולות במשק. לאור אירועים אלו, במחצית הראשונה של אוגוסט, רשמו מדדי ת"א 100 ות"א 25 ירידות של כ- 11% בעוד מדדי הבנקים ומדד יתר 50 צנחו בכ- 15%. גם מדדי התל בונד רשמו ירידות חדות על רקע פדיונות כבדים מקרנות הנאמנות המסורתיות. מדד תל בונד 60 ירד ב- 2.0% ומדד תל בונד 20 ירד ב- 1.5%.

שווקי הכספים בחו"ל

שוקי המניות והאג"ח בעולם פעלו במחצית הראשונה, על רקע חדשות שליליות בראשם האירועים במדינות ערב, שתורגמו לתנודות חדות במחיר הנפט. אירועים מרכזיים נוספים היו כדלקמן: הראשון, נרשמה עליה של ממש במפלס הדאגה לגבי יכולתן של מדינות ה- *PIIGS* להמשיך ולשרת את חובן שבאה לידי ביטוי בעליית תשואות אג"ח של מדינות אלו לשיאים חדשים. השני, ארה"ב הגיעה לתקרת החוב הפדרלי תוך קיום חובה לאשר בבתי המחוקקים, עד תחילת אוגוסט את העלאת התקרה, כך שיתאפשר לממשל להמשיך ולהפעיל מדיניות מוניטרית מרחיבה. בהתאם, חברות הדירוג חזרו על איומן להוריד את דירוג האשראי של ארה"ב ו- *S&P* אף מימשה אותו. השלישי, נרשמה העלאת ריבית באירופה לצד המשך העלאת ריבית במספר מדינות מתפתחות, על רקע עלייה בציפיות האינפלציה. הרביעי, סיום תוכנית ה- *QE2* ע"י הבנק

הפדרלי תוך רמזים להמשך מדיניות מרחיבה והתחזקות של היורו למול הדולר שהחלה משנה מגמה במהלך הרבעון השני.

אירועים אלו תרמו לתופעת "בריחה לאיכות" וזאת למרות פרסומים על הגרעון המאמיר שהגיע ל- 14 טריליון דולר ומהווה קרוב ל- 100% מהתוצר בארה"ב. תשואת אג"ח ל- 10 שנים ירדה מ- 3.31% בתחילת השנה ל- 3.45% בסוף מרץ, ל- 3.16% בסוף יוני ואף אל מתחת ל- 2.3% במחצית הראשונה של אוגוסט. זאת על רקע הורדת דירוג החוב של ארה"ב מ- *AAA* ל- *AA+*, בין השאר עקב האקלים הפוליטי שהקשה על העברת "החלטות קשות" של קיצוץ בתקציב והעלאת מיסים. במקביל ועקב נתוני המקרו המעורבים שהצביעו על קצב התאוששות איטי מדי בארה"ב, התבטא נגיד הבנק הפדרלי ואמר שהריבית הנמוכה תישאר ללא שינוי לפחות עד אמצע 2013.

ככלל, ברבעון הראשון ביצועי השווקים בחו"ל היו חיוביים יותר מביצועיהם ברבעון השני. במחצית הראשונה, שווקים שבהם הריבית הייתה צפויה להישאר נמוכה (כמו ארה"ב ואירופה), נטו לביצועי יתר על פני שווקים המתאפיינים בצמיחה מהירה ואינפלציה ועקב כך חייבו עליית ריבית. בסיכום המחצית הראשונה (במונחי מטבע מקומי), עלה מדד *MSCI* העולמי ב- 3.4% כאשר המדינות המפותחות רשמו לרוב תשואות עדיפות על המדינות המתפתחות - מדד *S&P500* עלה בכ- 5% , מדד נסדא"ק עלה ב- 4.55%, מדד יורו סטוקס 50 עלה ב- 2%, מדד ניקיי ירד ב- 5.6% (על רקע רעידת האדמה הקשה בתחילת 2011), מדד ההאנג סנג בהונג קונג ירד ב- 2.7% ומדד *MSCI* של השווקים המתפתחים ירד ב- 0.45%.

לאחר תאריך המאזן, במיוחד מתחילת אוגוסט, האירועים באירופה והורדת הדירוג בארה"ב, גרמו בכל שוקי העולם לירידות חדות, ללא סלקטיביות. התנהגות זו מצביעה על חלחול תובנה לשווקים כי חרף כל תוכניות ההצלה וההרחבות הכמותיות, הצמיחה בגוש היורו ובארה"ב עדיין מגמגמת. ההשלכות הכלכליות הן מהותיות היות ושני גושים אלו מהווים כוח צריכה המניע תעשיות שונות ורבות ברחבי העולם. מבחינה זו מצבה של אירופה בעייתי יותר. זאת היות ולמדינות החזקות בגוש, גרמניה וצרפת, ובעיקר לבנקים שלהן ישנה חשיפה ניכרת לאג"ח של מדינות ה- *PIIGS*. במצב זה, אירוע של חדלות פירעון באחת המדינות הללו, עלול ליצר אפקט הידבקות שיפגע במערכת הבנקאית במדינות החזקות. עקב כך, גרמניה וצרפת מתמודדות עם דילמה עד כמה יש להמשיך ולתמוך במדינות הכושלות בגוש, דרך רכישת אג"ח שלהן והזרמת סיוע ונזילות באמצעות ה- *ECB*. התלבטות נוספת הינה בדבר מהלך של הנפקת *EUROBONDS* שבו תומכת צרפת בעוד גרמניה מסתייגת. כמו בארה"ב, חמור מכך באירופה השיקולים הפוליטיים הם בעלי השפעה ניכרת על ההחלטות הכלכליות. מאבקים אלו הם חלק מהגורמים להיווצרות אי אמון במקבלי ההחלטות כנגזרת מהקושי של מערכות השלטון לקבל החלטות קשות, שיאפשרו טיפול אמיתי בבעיות. לאור אירועים אלו, במחצית הראשונה של אוגוסט (במונחי מטבע מקומי) נרשמו ירידות חדות ברחבי העולם: מדד *MSCI* העולמי ירד ב- 8.1% כאשר המדינות המפותחות עדיין נטו לביצועים טובים יותר. מדד *S&P500* ירד בכ- 6.8%, מדד נסדא"ק ירד ב- 7.3%, מדד יורו סטוקס 50 צנח ב- 12.9%, מדד ניקיי ירד ב- 7.6%, מדד ההאנג סנג בהונג קונג ירד ב- 9.7% ומדד *MSCI* של השווקים המתפתחים ירד ב- 10.9%.

7. <u>הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לגבי ביצוע בקרות (SOX 302 ו - SOX 404):</u>

<u>הערכת בקרות ונהלים לגבי הגילוי (sox 302)</u>

בהתאם לחוזרים שפרסם המפקח על שוק ההון, הביטוח והחיסכון המבוססים על סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", קיימה החברה את ההליך הנדרש על פי החוזרים האמורים, שכלל בחינה של תהליכי העבודה והבקרות הפנימיות המבוצעות. במסגרת ביצוע ההליך הנדרש לא נמצאו נושאים ברמת מהותיות המצריכה גילוי בדוח הכספי.

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהלת הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה ומנהלת הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ליוני 2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

עם זאת, החברה נמצאת בתהליך של פיתוח, שידרוג ו/או החלפה של מספר מערכות מידע, בין היתר, מתוך מגמה לשפר ולייעל את ביצוע התהליכים השונים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

<u>סעיף 404 לחוק "סרבנס אוקסלי"</u>

בחודש נובמבר 2010 פורסם חוזר בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים". החוזר בא, בין היתר, לקבוע את נוסח דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי וכן את נוסח חוות דעת של רואה החשבון המבקר.

ביום 25 בנובמבר 2010 פורסם תיקון לחוזר הקובע כי, הצהרות ההנהלה בדבר תהליכי ביטוח חיים, ביטוח בריאות (המתופעלים במערכות ביטוח חיים) וקרנות פנסיה יכללו לראשונה במסגרת הדוחות הכספיים לתקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2011. כמו כן, במסגרת התיקון לחוזר נדחה המועד לצירוף הצהרות ההנהלה על הבקרה הפנימית בנוגע לדוח לעמית ולמבוטח.

החברה נמצאת בתהליך יישום השלבים הבאים, הכלולים בחוזרים הנ"ל, בנוגע לדוח לעמית ולמבוטח.

החברה סיימה את שלב אימות התיעוד של הדיווחים הנלווים.

לדוחות הכספיים של החברה מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות החוזרים הנ"ל ולשלבי הביניים שנקבעו בהם.

_____	_____
בני שיזף, יו"ר הדירקטוריון	מוטי דהן, מנכ"ל